

OŚWIADCZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA PROF. JANA SZYSZKO W SPRAWIE GMO

Materiał edukacyjny nr 2

JAK WPROWADZANO GMO DO POLSKI – KALENDARIUM

Ustawa (AWS) z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz.U. z 2001 r. poz. 811)

Co do zasady zakaz uwalniania GMO w Polsce. Obrót jest uwalnianiem. Obrót dozwolony wyłącznie za zgodą Ministra Środowiska po przeprowadzeniu restrykcyjnych badań. Maksymalna kara za uwolnienie organizmów GMO do środowiska bez zgody Ministra to 12 lat więzienia.

Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 23 lipca 2003 roku (2003/556/WE) – Na terenie UE można uprawiać rośliny GMO, na które wydano odpowiednie pozwolenie (patrz „EU Register of authorised GMOs”). Państwa mogą na swoim terytorium tworzyć strefy wolne od roślin GMO.

Rządowy (PiS) projekt ustawy z roku 2006 – Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych

Projekt ustawy zakładał: Cała Polska strefą wolną od GMO. Dopuszczono możliwość upraw roślin GMO, na które wydano zgodę w UE wyłącznie w określonych strefach i za zgodą Ministra Rolnictwa i Ministra Środowiska pod warunkiem, że uzyska się zgodę sąsiadów i zostanie zapewnione bezpieczeństwo środowiska. Bezpieczeństwo środowiska rozumiane jako brak negatywnego wpływu na organizmy pożyteczne (drapieżne i pasożytnicze), jak też gatunki chronione ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ważnych z punktu widzenia Natury 2000. Komisja Europejska decyzją z dnia 12 października 2007 r. odrzuciła notyfi-

kowane przez RP przepisy. Decyzja ta została zaskarżona przez władze polskie (PiS). Europejski Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem z dnia 9 grudnia 2010 roku przyznał rację stronie polskiej, stwierdził nieważność decyzji Komisji z dnia 12 października 2007 r. i obciążył Komisję kosztami sądowymi.

Rządowy (PO – PSL) projekt ustawy z roku 2010 – Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych

Projekt przewidywał liberalizację przepisów odnośnie GMO i dopuszczał prowadzenie upraw roślin GMO, na które wydano w UE odpowiednie pozwolenie na uwalnianie (patrz „EU Register of authorised GMOs”). Projekt przeszedł tok prac w Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Komisja zmieniła projekt tak, że wprowadzono całkowity zakaz upraw roślin GMO w Polsce. PO – PSL nie przesłał projektu ustawy do głosowania w Sejmie i przystąpił do nowelizacji ustawy o nasiennictwie, a następnie do nowelizacji ustawy „Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych”. Wynikiem prac PO – PSL jest:

Ustawa (PO – PSL) z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz.U. z 2012 r. poz. 1512, z późn. zm.). Ustawa dopuszcza do obrotu i produkcji pasz i żywności na terenie Polski wszystkie nasiona wymienione w „EU Register of authorised GMOs”. **Za wysiew tych nasion grozi nie maksymalnie 12 lat więzienia, jak mówi ustawa z 2001 roku, a jedynie kara grzywny oraz nakaz zniszczenia uprawy.**

oraz

Ustawa (PO – PSL) z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 277). Ustawa zmienia definicję obrotu. Obrót przestał być uwalnianiem. Polska przestała kontrolować napływ milionów ton nasion GMO rocznie i praktycznie stała się wolna dla GMO w produkcji pasz i żywności. Wysiew nasion nawet niedozwolonych do uprawy skutkuje (o ile zostanie to wykryte) karą grzywny i ewentualnym zniszczeniem uprawy (ustawa o nasiennictwie).

Rządowy (PiS) projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1424)

Konsumpcja wyroku z dnia 9 grudnia 2010 roku. Polska wolna od upraw GMO z wyjątkiem wyznaczonych stref, o ile wyraża na to zgodę Minister Środowiska za zgodą samorządu i obywateli w promieniu 3 km od miejsca planowanego uwolnienia i o ile zostanie zabezpieczone bezpieczeństwo środowiska.

Niezbędne, postulowane działania:

1. W przypadku nielegalnej uprawy kary powinny być adekwatne do przestępstwa.
2. Obowiązek znakowania produktów GMO w sposób tak samo widoczny jak nazwa produktu.